

O MUZICI KOMPOZITORA, MUZIKOLOGA I DIRIGENTA

ERIHA ELIŠE SAMLAĆA

PREDAVANJE POVODOM OBELEŽAVANJA 110-GODIŠNJICE ROĐENJA

SREDA, 25. 10. U 18.00

JEVREJSKI KULTURNI CENTAR, JEVREJSKA 16

PREDAVAČ: MIRKO JEREMIĆ, MUZIKOLOG

UČESTVOJU HOR BRAĆA BARUH I DIRIGENT STEFAN ZEKIĆ

RUŠTVU, BEOGRAD

JUNY

E. E. Samlaić (*1913)

A

mp

Džunaj džunaj džunaj džunaj

mp

naj, Džu - naj, džu - naj

- naj - - - džu - -

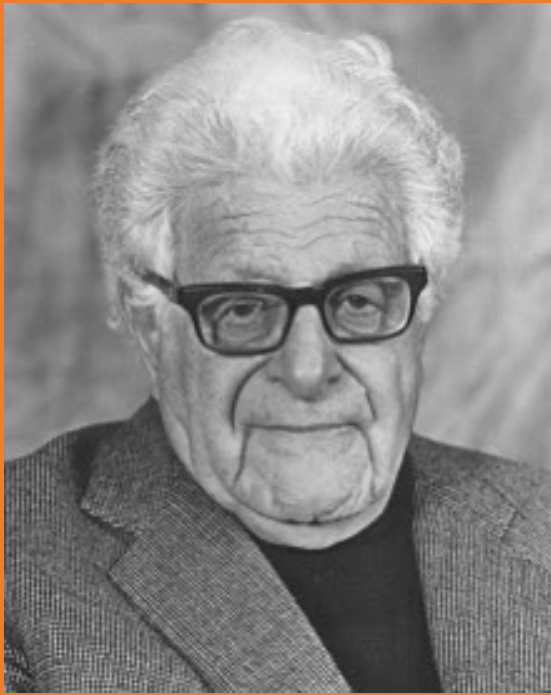
naj džu-naj džunaj džunaj džunaj na

naj džu- naj džu- naj

p

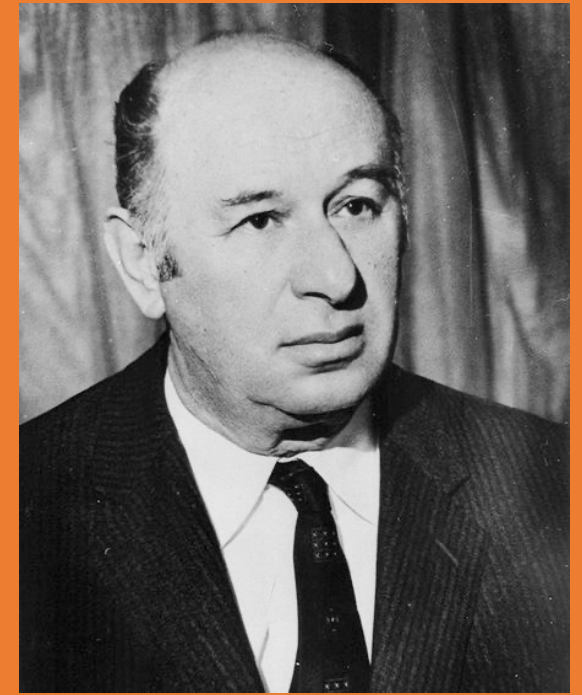
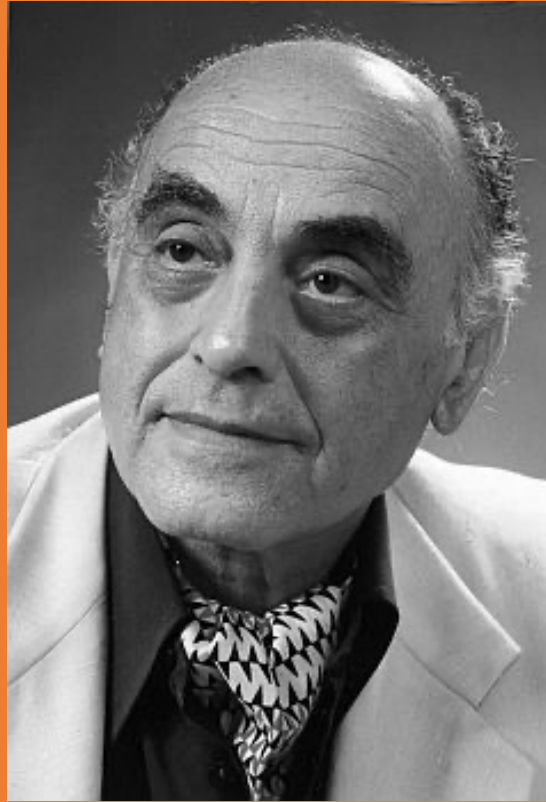
naj

džu - naj

Enirko Josif (1924-2003)

Oskar Danon (1913-2009)

Rudolf Bruči (1917-2002)

Erih Eliša Samlaić (1913 – 1944)

Ladislav Grinski
(1904 – 1941)

Rikard Švarc (1897 – 1942)

Uvod – jevrejski kompozitori

Erih Eliša Samlaić

- Rođen je 13. jula 1913. godine u selu Karlovčić (otac Emanuel, majka Maria)
- Nakon Prvog svetskog rata porodica se seli u Zemun
- Erih je bio najstarije dete, kasnije su se rodile sestre Ruža i Marija i brat Hugo
- Pohađao je Zemunsku gimnaziju i bio je đak Muzičke škole *Stanković*. Diplome stekao 1935. godine.
- Godine 1935. Erih odlazi u Zagreb kao student Filozofskog fakulteta u Beogradu
- Odbranio je doktorsku disertaciju *O životu i delu Vjenceslava Novaka* 1939. godine.

Dokument na osnovu kog saznajemo podatke rođenja i smrti Eriha Samlaića

רשות זכרון לשואה ולגבורה. ירושלים

דף יעד

לרשום חללי השואה והגבורה

910.288

ירושלים

ירושלים, רחוב בני-יהודה 12

אנא מלא(י) עד כמה שידוע לך!		
מס' המשור	910.288	
מבנה	1. שם המשפחה בעברית שפת ארץ המוצא (באותיות לטיניות)	
	2. שם פרטי בעברית שפת ארץ המוצא (באותיות לטיניות)	
	3. שם האב	
	4. שם האם	
<p>חוק זכרון השואה והגבורה - ירושלים תשי"ג 1953 קובע בסעיף מס' 2</p> <p>תפקידו של ידועם הוא לאסוף את המידע על כל אלה מבני העם היהודי, שפעלו ומסרו את נפשם, נלחמו ומרדו באויב הנאצי ובמחוריו, ולהציב שם חזק להם, לשמירתם, להרגותם ולמוסדות שנוצרו רחבו בגלל השתייכותם לעם היהודי, ולמשרה זו יחויב מוסמך... (4) להעניק לבני העם היהודי שחושמו ונפלו בימי השואה והמרי אורחות זכרון של מדינת ישראל לאות היאטפס אל עמם.</p> <p>(ספר החוקים מס' 152 י"ד אבול תשי"ג 28.4.53)</p>	5. תאריך הלידה 6. מקום וארץ הלידה (גם באותיות לטיניות)	
	7. מקום הטגורים הקבוע (גם באותיות לטיניות)	
	8. המקצוע	
	9. התחיות לפני הכרזת הנאצי	
	10. מקומות הטגורים במלחמה (גם באותיות לטיניות)	
	11. מקום המות, המן התבטחות (המקום גם באותיות לטיניות)	
	12. מצב משפחתי	
	13. שם האשה ושם משפחתה לפני הנישואין	
	14. שנות הילדים עד גיל 18 שנספו (פעל לגיל זה רשמים "דף יעד" מיוחד)	
	הגיל	הבקשם הזמן שנספו
	<p>חנה! את הילדים יש לרשום ב"דף יעד" של אחד ההורים או לא יותר מפעם אחת.</p> <p>אני קארול אלה הגר ב (בתובת מלאה) נהרגה, בת מס' 61.3.85.</p> <p>קרובה, מכה, של קני</p> <p>מצהירה, בזה כי העדות שמסרתי כאן על פרטיה היא נכונה ואמיתית. לפי מיטב ידיעתי והוכרתי.</p> <p>אני מבקשת להעניק לגיל אורות זכרון מטעם מדינת ישראל.</p> <p>מקום ותאריך: ירושלים, 1952-53</p> <p>חתימה: _____</p> <p>חתימת הפוקד: _____</p>	
	<p>לידועת. האגף המדעי בירושלים. רחוב בני-יהודה 12</p> <p>חיתי בזמן המלחמה במחנה (חסגר, עבודה, השמדה וכו') _____ בניסו</p> <p>במחנות _____ ביערות _____ וכו' _____ ואני מוכן למסור עדות על בני.</p> <p>חתימת העד _____ כותבתו _____</p>	

Erih Samlaić

- Život je završen u Jasenovcu avgusta 1944. godine.
- Erih i Ljerka su pokušali da pobjegnu u Italiju, ali su ih u tome sprečile ustaše. Uhapšeni su na železničkoj stanici u Sarajevu i odmah su poslani u Jasenovac gde je cela porodica Samlaić ubijena. U Jasenovcu je bio i Rikard Švarc.

Andante melancholico

Течуће и аријетте
(Хан. Коушић)

Е. Самлаић [1912]

Тенор
Јаган њебан осино ље- ља

Сопран
Јед

Сол- ље ара - не „Мисо си љако Брета љиу- кан

Ба- го - ба - не А

Мо- ја љиу гу - ма Брето љиу - ба - ра: „Зачиу си

Delatnosti Eriha Samlaića

- Kompozitor
- Dirigent
- Muzikolog

Erih Samlaić - kompozitor

Erih Samlaić - kompozitor

- *Balada za mešoviti hor*, na stihove Silvija Strahimira Kranjčevića (prvobitno nazvana *Eli, Eli, lama azavtani*)
- *Tri pastela za ženski hor*, na stihove Jovana Dučića (stavovi: *Morska vrba, Jablanovi i Bor*)
- *Džunaj za mešoviti hor* (1935)
- *Pesnik i proleće za duboki muški glas i klavir* (1933), na stihove Radovana Košutića
- *Kuda plove naše lađe za glas i kamerni orkestar* (1940), na stihove Jehiela Katana
- *Sefardska tema sa Balakana za violinu i klavir* (verovatno 1940)
- *Jevrejska melodija sa Balkana za violinu i klavir* (verovatno 1940)
- *Hasidske melodije*, za mešoviti hor (1941)
- *Moladeti*, palestinska narodna pesma za mešoviti hor (na hebrejskom “domovina”)
- *Tri jevrejske pesme*, za mešoviti hor (stavovi: palestinska *Erec, erec, zavat*, palestinska *Numi, numi jaldati* i hasidska *Neranena vnismeha*)

Erih Samlaić - kompozitor

БАЈАДА
E. Самлаић (*1913)
Andante maestoso

СОПР.
АЛТ
ТЕНОР
БАС

На Гол-го-ти је ста-ро пре-ло-ми-ло се др-во, пре-
и то је би-ло пр-во, и то је би-ло пр-во!
и то је би-ло пр-во, би-ло пр-во,
крадошешу чавле, и то је би-ло пр-во, би-ло
ло-ми-ло се др-во, и то је би-ло пр-во, би-ло пр-во! У

grave
и ме чо-вје-чан-ства и
и ме чо-вје-чан-ства и бр-атства и сло-бо-де, у

Morska vrba
Espressivo

Soprano
Alti

Самта врба стоји над морем на сте-ни, над морем на сте-ни, на сте-
ни, rasplela je ko-su zelenu i' dju-gu, i' dju-gu
morem na ste-ni, nad morem na ste-ni na ste-ni i' li-či na nivoju, na
ste-ni
Li-či na nivoju koju su prokle-li, - koju su prokle-li, prokle-
mit - - su, koju su pro - kle-li, koju su pro - kle - li, prokle-
- li da po - stane dr - vo i' da žumi žu - ga.
- li prokle - li prokale - li da su me - žu - gu, žu - gu.

SRPSKO-JEVREJSKOM PEVAČKOM DRUŠTVU, BEOGRAD
a imple gradiens
te d'execution réservés
Übungerecht vorbehalten

DŽUNAJ / DJOUNAY / JUNY №273
E. E. Samlaić (*1913)

Allegro giocoso (♩=100)

Soprano
Alto

Džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj
Džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj, džu-naj
naj Džu-naj džu-naj
džunaj na džunaj na džunaj na na, Džu-naj džu-naj džunaj džunaj džunaj na
džu-naj džu-naj džu-naj, Džu-naj džu-naj džu-naj
naj Džu-naj džu-naj džu-naj
naj Džu-naj džu-naj džu-naj džunaj džunajna džunajna

Erih Samlaić – kompozitor

- *Sefardska tema i Jevrejska melodija sa Balkana* premijerno su izvedene 30. januara 1940. godine na koncertu jevrejske muzike u Zagrebu.
- Na premijeri violinu je svirala Ljerka Blau Samlaić, supruga Eriha Samlaića
- Kompozicije su objavljene u Njujorku 1940. godine u izdanju Transcontinental Music Corporation izdavačke kuće.
- Kompozicija *Džunaj* je takođe objavljena u Njujorku 2005. godine u izdanju Transcontinental Music Publications izdavačke kuće.

Ljerka Blau Samlaić

- Ljerka Blau Samlaić rođena je 29. januara 1920. godine u Zagrebu.
- Bila je nastavnica violine, a svirala je i klavir.
- Držala je i private časove.
- Kada je Hrvatsku okupirala Nemačka, Ljerka je deportovana u hrvatski koncentracioni kamp.
- Ubijena je sa 22 godine.

Erih Samlaić –
muzikolog

Erih Samlaić - muzikolog

- Izučavao je jevrejsku muziku i istoriju sinagogalnog pevanja, bavio se istorijom i osnovama jevrejske muzike
- Doktorirao je početkom 1939. godine na Filozofskom fakultetu u Beogradu sa temom *O životu i delu Vjenceslava Novaka*.
- Tekst doktorske disertacije, koji se čuvao u Narodnoj biblioteci Srbije, izgoreo je u požaru 6. aprila 1941. godine. Zaslugom Cvija Lokera, direktora Istorijskog arhiva Eventov u Jerusalimu, sačuvan je originalan primerak disertacije.

Vjenceslav Novak (1859 – 1905)

HRVATSKI KNJIŽEVNIK
VJENCESLAV NOVAK
ROĐEN 11. RUJNA 1859. U SENJU
MRO 20. RUJNA 1905. U ZAGREBU
SENJU MOJ, ŠTO MI JE MAJKA
U KRUGU MILE MI SVOJTE,
O MI JE SLATKA U SRCU TAJNA
Z KOLA HRVATSKIH LJEPOTA.
MI JE OKO NAD MOJIM ČUTILIMA
TO SI MI TI, SENJU,
U LIJEPOM OBITALIŠTU
HRVATSKOGA MI RODA!
STRAJ, SENJU MOJ: BIT ČEŠ ŽIV,
BIT ČEŠ MIAU BIT ČEŠ SRETAN.
VJ. NOVAK 1888.
SVOME ZASLUŽNOM SINU
O STOGODIŠNJI CI ROĐENJAN
GRAD SENJ
OMEN PLOČU FONOVNO POSTAVILA
A HRVATSKA OGRANICA SENJ, 1956. GOD

Vjenceslav Novak

- Hrvatski književnik, muzički pisac, pedagog, teoretičar i kompozitor
- Radio je kao učitelj u Senju, a od 1884. godine do 1887. godine je studirao na Praškom konzervatorijumu, gde je stekao zvanje orguljaša.
- Do smrti je bio zaposlen u Muškoj učiteljskoj školi u Zagrebu
- Od 1890. do 1894. godine je predavao Teoriju, Muzičku estetiku i Istoriju glazbe u školi Hrvatskog glazbenog zavoda.
- Uređivao je muzički časopis *Gusle* i izdavao list *Glazba*

Doprinos Samlaićeve doktorske disertacije

- U njoj se stiče uvid u hronologiju života Vjenceslava Novaka isprepletenu njegovom intezivnom delatnošću književnika i muzičara.
- Samlaić, pored toga što je detaljno istražio i opisao Novakovu biografiju, on je podrobno istražio okolnosti Novakovog studiranja muzike u Pragu, imajući priliku da od Novakovih naslednika među prvima dobije uvid u zaostavštinu ovog umetnika.
- Samlaić istražuje i književnu delatnost Vjenceslava Novaka i u njoj analizira status muzike, a najviše u romanu *Dva svijeta* za koga Samlaić kaže da je to “prvi naš muzički roman, jedini roman sa muzičarem kao glavnim junakom u celoj našoj literaturi”.
- Samlaić je i analizirao i predstavio Novakov kompozitorski rad koji do tada nije bio obrađen: u prvom redu obrade narodnih pesama, zatim *Primorsku uspavanku*, koju definiše kao “jednu od antologijskih bisera hrvarske vokalne lirike”.

Erih Samlaić - muzikolog

- Objavljivao je radove u Beogradu i u Zagrebu: *Omanut* (čiji je bio urednik), *Židov*, *Hanoar*, *Zemunski vesnik*, *Jevrejski glas*, *Novosti i Glasnik Jevrejske aškenaske veroispovedne opštine*
- Oko 63 objavljena teksta.
- Najaktivniji je bio u period od 1938. do 1940. godine.
- Bio je veoma dobar analitičar koji je veoma uspešno pravio komparacije i sinteze među različitim stilovima muzike i kulturama.

Erih Samlaić - muzikolog

- Primer – tekst *Sudbina Kol nidre* melodije u kojoj skicira nastanak i razboj ove popularne melodije jevrejskog bogoslužjenja I donosi svoj zapis sefardske melodije iz Beograda.
- Analizirajući razne uticaje (vizantijske, ciganske, minezengerske, drevne hebrejske) zaključuje:

Kada bi naša glazba kojim slučajem bila izdvojena, potpuno čista od svakog stranog utjecaja – trebalo bi je se odreći, jer ona onda ne bi bila odraz svih neprilika kroz koje je prošao židovski narod

Erih Samlaić - muzikolog

- Melografisao je sefardske religiozne melodije iz Beograda prema pojanju bivšeg beogradskog rabina Šaloma Rusoa.
- Zbirka *Sefardske religiozne pesme iz Beograda*
- Zaslužan je i za harmonizaciju ovih jevrejskih napeva sinagogalne muzike i sefardskih melodija.
- Bio je pionir u zapisivanju jevrejskih religioznih melodija u note, što je bio veliki korak u istoriji jevrejske muzike zahvaljujući kom su čitaoci imali mogućnost da u notama vide svoje omiljene melodije.

Erih Samlaić - muzikolog

- Primer - tekst *Komparativni prilozi proučavanju naših sefardskih religioznih napjeva – El nora alila* motiv prikazuje Samlaića kao mladog, ali zrelog muzikologa
- Muzikolog Dušan Mihalek ovaj tekst smatra *verovatno najkompletnijim tekstom o jevrejskoj sefardskoj muzici na području bivše Jugoslavije do tog vremena.*
- Posebnu vrednost tekstu daju muzički primeri, melografsane zapise Idelsohna, Aguilara de Sola, Rothmullera i samog Samlaića koji prilaže svoj zapis iz Beograda.

Erih Samlaić - muzikolog

- Samlaić je bio deo svih muzičkih praksi jugoslovenskih Jevreja
- Bio je izraziti cionista u muzici
- Držao je i predavanja kao uvod u koncerte posvećene jevrejskoj muzici u Jevrejskoj čitaonici, kao i predavanja na kojima je uz gramofonske ploče upoznavao beogradsku publiku o jevrejskoj narodnoj muzici

Erih Samlaić - dirigent

Erih Samlaić - dirigent

- Počela je 1935. godine dolaskom u Zagreb.
- Postao je saradnik zagrebačkog Židovskog hora *Ahdut* (“jedinstvo” u prevodu) i horom pri Velikoj sinagogi
- Dirigovao je i Srpsko-jevrejskim pevačkim društvom iz Beograda
- Redovno je dirigovao koncertima u zagrebačkoj sinagogi i prilikom drugih nastupa
- I kao dirigent pokazivao je svoja nastojanja za komparacijom jevrejske muzike osmišljavanjem tematskih koncerata kao što je *Psalmi kroz vjekove*
- Po odlasku u logor Jasenovac nastavio je sa dirigentskom delatnošću preuzevši dirigovanje logorskim orkestrom

O Samlaićevim kompozicijama, samo malo
detaljnije

Handwritten musical score for the first system. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It contains several measures of music with notes, rests, and dynamic markings like 'p'. The bottom staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It contains notes, rests, and dynamic markings like 'p'. Above the staves, there are some handwritten notes in Cyrillic script, including "Мило ен маро" and "дадеу муг-хан".

Handwritten musical score for the second system. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It contains several measures of music with notes and rests. The bottom staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It contains notes and rests. Above the staves, there are some handwritten notes in Cyrillic script, including "Pa-go-ba-ne".

Handwritten musical score for the third system. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It contains several measures of music with notes, rests, and dynamic markings like 'p'. The bottom staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It contains notes, rests, and dynamic markings like 'p'. Above the staves, there are some handwritten notes in Cyrillic script, including "Pa-go-ba-ne".

Handwritten musical score for the fourth system. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It contains several measures of music with notes and rests. The bottom staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It contains notes and rests. Above the staves, there are some handwritten notes in Cyrillic script, including "3" and "4".

Generalna zapažanja o Samlaićevim kompozicijama

- Inspiracija za kompozicije je bila jevrejska sefardska muzika/tradicija
- Modalnost
- Dominira horska muzika
- U formalnom pogledu uglavnom dominira trodelnost
- Rečitativnost

Pesnik i proleće, solo pesma za muški glas i klavir

- Komponovao u Zemunu u maju 1933. godine
- Kako se kompozicija našla u zaostavšini Milenka Živkovića?
- Milenko Živković je od 1931. do 1948. godine bio nastavnik MŠ *Stanković*
- Jedno od prvih Samlaićevih dela, nema značajan razvoj muzičkog toka, ali se osećaju prva kompozitorska istraživanja i težnja da se osvoji zaokruženi proctor muzičkog toka

Pesnik i proleće (tekst Radovan Košutić)

Jedan pevač setno pita s'vite grane
“Što si tako bled i tužan Radovane?”
A moja mu duša blago odgovara:
“Zastrli se tamom, jadom, moji puti.
Boli stežu, list života žuti”

Melanholični tekst i atmosfera

Pesnik i proleće

- Opseg od *E* veliko do *ha* malo.
- Melodija prati ritam reči, pa su česte smene vrste takta (rečitativni okvir).
- Emotivno stanje Radovana podržano trajanjima nota i to tako što od početka do kraja usporava muzički tok notama dugog trajanja
- Klavirska pratnja nije razvijena. Koristi nekoliko motiva koji zaoštravaju muzički tok deonice klavira.
- Koristi akorde u kojima se vanakordski tonovi slažu jedan na drugog, te postiže efekat impresionističkih boja.

Pesnik i proleće

Andante melancolico
Técnica u aparate
(Tanj. Koussouliet)
2. Caurant [1933]

1
Teqan tibar esuno a- ma

5
den- me spa - ne
Miseu mako Segan tuj- ran

9
Pa- go- ba- ne

13
mo- ja my qy- ma Sante xate- ba - ra: dactru e

18
ma - moav ja - qan moju my - nu so - nu

22
cua - nuy
meu xan bo- va

26
m. o. r. e. n. d. o.
mey - nu mey - nu

Remin. mai 1933

Kompozicije za violinu i klavir

- *Sefardska tema sa Balkana i Jevrejska melodija sa Balkana*
- Komponovane na osnovu zapisa sefardskih melodija
- Trodelne forme A B A
- Deonica violine je građena varijaciono i razvojno
- Klavirska pratnja obe kompozicije je uglavnom homofono građena, neprogresivna, one imaju za cilj ritmičku, kontrapunktsku dopunu melodiji.
- Modalna kompozicija u ge dorskim modusu (konstantno prisutan pedalni ton g) – *Jevrejska melodija sa Balkana*
- U *Sefardskoj temi sa Balkana* prvi i treći deo sadrže melanholičnu melodiju koju razmenjuju na nekoliko mesta violina i klavir. Drugi, srednji deo predstavlja kratku plesnu scenu koja je izrazito ritmizovana punktiranim i šesnaestinskim trajanjima uz prisustvo promene metra sa 4/4 na 2/4.

Kompozicije za violinu i klavir

Plamen
H. Cranković
1911
E. E. SAMLAICH

JEWISH MELODY OF THE BALKANS

for Violin and Piano

Moderato A

VIOLIN

PIANO

pp

p

5

9

13

restes

most *aggressivo*

4-

Б

Allegro

Allegro

mf

p

mf

restes

tr

Kompozicije za violinu i klavir

VIOLINI KIRKORIAN
12491

SEPHARDIC THEME
for Violin and Piano

A
Andante melancólico

E. E. SAMLAICH

VIOLIN

PIANO

p

4

p^l simplice

8

pp²

12

mf espressivo

Allegro Б

f

Allegro

f

ff

Kompozicije za violinu i klavir

Sefardska tema sa Balkana je kompozicija sa melodijom u violini koja je zadržala svoju prirodnu pravilnost i širinu, svoj strogo dijatonski, jasni tonalni karakter. Jevrejska melodija sa Balkana zasnovana je na istim principima štedljive, nenametljive tehnike kompozicije. Violinisti će uzalud tražiti ovde instrumentalne efekte. To je muzika prostog, pravilnog, narodnog izraza, veoma pristupačna uhu i srcu. Dejstvuje svojim primarnim izrazom i jednostavnim muzičkim materijalom. Mora se priznati autoru da ima mnogo smisla za stil i da vodi strogo računa o granicama ove folklorne muzike.

Rikard Švarc

Horska muzika - *Džunaj*

- *Džunaj* (na sefardskoj juni): konstantni perpetuum mobile.
- Stvorio je mrežu polifonog muzičkog toka, izdvaja glasove i suprotstavlja ih po blokovima, postiže različite dinamičke nijanse, muzički tok prepun promena.
- Forma A B A.

SRPSKO-JEVREJSKOM PEVAČKOM DRUŠTVU, BEOGRAD

a izvedbe pridržana
la d'execution réservée
Vöhrungsrecht vorbehalten

DŽUNAJ / DJOUNAY / JUNY 'N'YI

E. E. Samlaić (*1915)

Allegro giocoso (♩ = 100) **A**

Džunaj džunaj džunaj džunaj
Diu-naj, džu-naj, džunaj, džunaj, džu-naj, džu-naj, džu-naj

Džu-naj džu-naj džu-naj
džunaj na džunaj na džunajna na, džu-naj džu-naj džunaj džunaj džunaj na
džu-naj džu-naj džu-naj. džu-naj džu-naj džu-naj
naj

B

naj džu-naj džu-naj
džunaj na džunaj na na naj
džu-naj džu-naj, džu-naj džu-naj džunaj džunajna džunajna

Horska muzika – *Tri pastela*

- *Tri pastela*: muzički tok sastavljen iz preplitanja glasova koji se međusobno dopunjuju i u vidu eha ponavljaju krajeve stihova čime se stiče utisak polifonije glasova.
- Tekstovi Jovana Dučića
- Stavovi: *Morska vrba*, *Jablanovi* i *Bor*
- Modulacije
- Promene metra zbog poštovanja ritma reči.

Handwritten musical score for the song "Morska vrba" by Jovan Dučić. The score is written for Soprano and Alto voices. It includes the title "Morska vrba" and the composer's name "Jovan Dučić". The lyrics are in Croatian. The score is marked "Espressivo" and "cresc.". The lyrics are: "Sama vrba stoji nad morem na ste-ni, nad morem na ste-ni, na ste-ni, rasplela je ko-su zelenu i du-gu, i du-gu na morem na ste-ni, nad morem na ste-ni na ste-ni i li-ći na nimfu, na li-ći na nimfu, koje su prokle-li, - koje su prokle-li, prokle-nim -- fu, koje su pro -- kle-li, koje su pro -- kle-li, prokle-li da po - slane dr - vo i da šumi tu -- ga. prokle-li koje su prokleli da su mi tu-gu, tu-gu."

Horska muzika - *Balada*

- *Balada*: lirsko osećanje, dominiraju egzistencijalna pitanja, motivi Hristove žrtve, smrti, ljudskih grehova i istorije ljudskog roda. Insistira na rečima “badava” koja ne postoji u originalu.
- Na stihove Silvija Strahimira Kranjčevića (prvobitno nazvana *Eli, Eli, lama azavtani*)
- Koristi i polifonu i homofonu fakturu.
- Zanimljivo je sagledati ugao harmonije: počinje u ef-molu, dostiže A-dur, a završava u fis-molu, kompozicija počiva na dijatonicici.
- Na kraju koristi i reč “Hosana” koja ne postoji u originalu, a koja na hebrejskom znači “molimo spasi nas”.

БАЛАДА
Е. Самланћ (*1913)
Andante maestoso

СОПР.
АЛТ.
ТЕНОР.
БАС.

На Гол - го - ти је ста - ра пре - ло - ми - ло се др - во, пре -
и то је би - ло пр - во, и то је би - ло пр - во!
и то је би - ло пр - во, би - ло пр - во!
кра - до - ше му чав - ле, и то је би - ло пр - во, би - ло
- ло - ми - ло се др - во, и то је би - ло пр - во, би - ло пр - во! У

ста - ве
и - ме чо - вје - чан - ства и
и - ме чо - вје - чан - ства и кра - тва и сло - бо - де, у

Horska muzika – *Balada* (tekst: Silvije Strahimir Kranjčević)

и братства и сло-бо-де
и-ме чо-вје-чанства и братства и сло-бо-де
братства и сло-бо-де и братства и сло-бо-де
и-ме чо-вје-чан-ства

почеше крв-ч
почеше крвно ко-
почеше крвно ко-ло

аппасionato
без-божнич-ки во-де, и де-ра-ла се дружба од гадне страсти пја-на, ми
без-божнич-ки во-де, и де-ра-ла се дружба од гадне страсти пја-на, ми
безбожнички во-де, и де-ра-ла се дружба од гадне страсти пја-на, ми

у-би-ја-мо, Бо-же, све због Те-бе, хо-са-на! На Гол-
у-би-ја-мо, Бо-же, све због Те-бе, хо-са-на! На Гол-
у-би-ја-мо, Бо-же, све због Те-бе, хо-са-на!

Na Golgoti je staro prelomilo se drvo
Pokradoše mu čavle – i to je bilo prvo!

U ime čovječanstva i bratstva i slobode
Počeše krno kolo da bezbožnički vode

I derala se družba od gadne strasti pjana;
Mi ubijamo, Bože, sve zbog tebe – Hosana!

Na Golgoti je mrtvo i vjetrić tamo tajni
Tak cvili: Eli! Eli! Lama Azavtani?!

Badava gordo kube i mramor Panteona,
I papuče od zlata i orgulje i zvona!

Ah, Golgota je pusta, i vjetrić tamo tajni
Tak cvili: Eli! Eli! Lama Azavtani?! Hosana!

Hvala vam na pažnji!

Predavač:

Mirko Jeremić, muzički teoretičar i
muzikolog

Email adresa: mirkojer@outlook.com

Sajt: <https://mirkojeremic.academia.edu>

